

Türkiye ekonomisi 2021 yılında %11 büyüdü.

Geçtiğimiz yıl boyunca süren güçlü büyüme ivmesini yılın son çeyreğinde de koruyan Türkiye ekonomisi bu dönemde zincirlenmiş hacim endeksine göre yıllık bazda %9,1 oranında büyüdü. Türkiye ekonomisi böylece 2020 yılındaki nispeten düşük büyüme performansının ardından 2021 yılında beklentilerle uyumlu olarak %11'lik büyüme hızına ulaştı.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış veriler son çeyrekte iktisadi faaliyetteki büyümenin bir önceki çeyreğe göre bir miktar ivme kaybettiğini gösterdi. 3. çeyrekte çeyreklik bazda %2,8 genişleyen Türkiye ekonomisi 4. çeyrekte %1,5 büyüdü.

Enflasyondaki yükselişin de etkisiyle 2021 yılında Türkiye ekonomisinin büyüklüğü cari fiyatlarla yıllık bazda %42,8 artarak 7,2 trilyon TL'yi aştı. Bu dönemde USD cinsi GSYH ise 85,8 milyar USD artışla 802,7 milyar USD oldu. Kişi başına düşen GSYH 9.539 USD düzeyinde gerçekleşti.

Harcamalar Yöntemiyle Büyüme Katkıları (% puan)

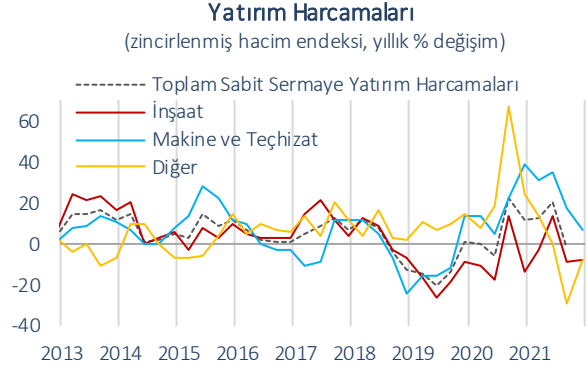
	2020		2021				Yıllık
	Yıllık	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4		
Tüketim	2,2	4,2	14,5	6,4	12,2	9,3	
Özel	1,9	4,2	14,0	5,5	12,5	9,0	
Kamu	0,3	0,0	0,5	1,0	-0,3	0,3	
Yatırım	1,8	3,1	5,5	-0,5	-0,2	1,7	
Stok Değişimi	3,1	-1,2	-5,1	-5,4	-7,0	-4,8	
Net İhracat	-5,3	1,2	7,0	6,9	4,2	4,9	
İhracat	-3,8	0,9	11,0	5,0	4,8	5,3	
İthalat	-1,6	0,2	-4,0	1,9	-0,6	-0,4	
GSYH (yıllık, %)	1,8	7,3	21,9	7,5	9,1	11,0	

Özel tüketim ve ihracatın güçlü katkısı sürdü.

Yılın son çeyreğinde yıllık bazda kaydedilen hızlı büyümede düşük bazın katkısıyla özel tüketim ve ihracat hacmindeki genişlemenin önemli rol oynadığı görüldü. Zincirlenmiş hacim endeksine göre, özel tüketim harcamaları 4. çeyrekte büyümeye 12,5 puan katkı sağlarken, ihracatın katkısı 4,8 puan oldu. Öte yandan, bu dönemde inşaat yatırımlarındaki azalışa bağlı olarak yatırım harcamalarındaki düşüşün ve ithalat hacmindeki artışın büyümeyi sınırladığı görüldü. Ayrıca kamu tüketim harcamaları da yılın son çeyreğinde büyüme üzerinde baskı yarattı. Stok değişimi kaleminin ise yıl genelinde artan oranda büyümeyi sınırladığı görüldü.

2021 yılının tamamında özel tüketim ile ihracatın %11'lik yüksek büyüme performansına en büyük katkı veren kalemler olduğu görülüyor. Ayrıca, makine ve teçhizat yatırımlarında özellikle yılın ilk yarısında kaydedilen güçlü

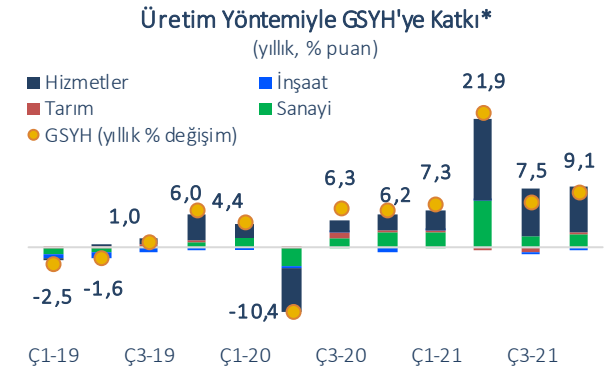
görünümü bağlı olarak yatırım harcamalarının yıl genelinde GSYH büyümesini 1,7 puan yukarı çektiği izlendi.

İnşaat sektörü son çeyrekte büyümeyi sınırlandırdı.

Üretim yöntemiyle katkılar incelendiğinde yılın son çeyreğinde hizmetler ile sanayi üretimi büyümeye sırasıyla 7,4 ve 2,2 puan katkı verdi. Bir önceki çeyrekte büyümeyi sınırlandıran tarım sektörünün dördüncü çeyrekte büyümeye 0,2 puan ile sınırlı katkı sunduğu, inşaat sektörünün ise üçüncü çeyreğin ardından son çeyrekte de büyümeyi sınırladığı görüldü.

2021 yılının tamamında hizmetler ile sanayi sektörünün toplam 11 puanlık katkı ile büyüme performansı üzerinde belirleyici olduğu görüldü. Bu dönemde tarım ve inşaat sektörleri büyüme performansını sınırlı da olsa aşağı yönlü etkiledi.

Beklentiler...

2021 yılının son çeyreğinde finansal piyasalardaki dalgalanmanın yanı sıra enflasyondaki hızlı yükselişin etkisinde kalan Türkiye ekonomisi güçlü yurt içi ve yurt dışı talep koşullarının katkısıyla olumlu bir büyüme performansı sergiledi. 2022 yılına finansal piyasalarda dalgalanmanın azaldığı bir seyirle başlanmakla birlikte, yüksek enflasyonun reel gelirler üzerinde yaratacağı baskı yanında Rusya ile Ukrayna arasında başlayan savaşın tarım ürünleri ithalatı, enerji arz güvenliği ve turizm gelirleri kanalıyla Türkiye ekonomisi üzerinde olumsuz etkileri olacağı anlaşılıyor.

Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.
(*) Vergi ve sübvansiyonlar hariç.

Kaynak: Datastream, TÜİK

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

İlker Şahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.